

Redacția
Str. Prundului 39-41
Administrația
Str. Prundului Nr. 4.

GLASUL ARDEALULUI

Abonamentul
până la sfârșitul acestui an
10 coroane.
Exemplarul 20 fileri.

Apare zilnic sub conducerea unui comitet de redacție.

Organul Sfatului național român din Țara Bârsei

Încercări desperate

Nu mai e secret pentru nimeni, că Adunarea dela Alba-Iulia va desființa pentru vece barierele, pe cari mâni străine le ridicaseră între noi. N-avem nevoie să ni-o spunem unul altuia, e destul să ne privim în ochi, pentruca să ne convingem, că ceasul a sosit.

Cuvântul, păstrat până acum în culele cele mai adânci ale sufletului; se va rostii unanim, măreț și nestrămutat: unirea noastră va fi indisolubilă!

Foști stăpâni și toți aceia, pe cari inevitabilă ruptură îi doare, prin încercări desperate și ridicole vreau să oprească mersul evoluției, care nu atârână însă de voiața omenescă; sunt legi mai presus de puterea, omenescă și cel mai cuminte lucru e, să te supuni cu resemnare bărbătească.

Noi le înțelegem durerea, dar nu putem ține aspirațiile noastre juste lacomei, fără saț a unor creaturi parazitare.

Știm foarte bine, că libertatea noastră le condamnă pe aceste creaturi la muncă și sudoare, iar munca și sudoarea sunt pentru ele moartea. Nu noi le condamnă, ci ordinea morală, care face să se prăbușească atâtea imperii, zidite pe minciună.

Trei sunt armele, pe cari le întrebunțează aceste ființe nelimpăcate cu s'arte: calomnia, ademenirea și violența. Toate trei le cunoaștem bine, căci sunt testamentul vechiului regim.

Cuadru e numai, că reprezentanții „guvernului popular” le întrebunțează toate trei de-odată. Numai un creier, peste care s'a lăsat ceața negrei desperări, a putut uni mijloace cu tendințe și urmări atât de contrare, în serviciul aceluiași cauze. Numai într-o clipă de rătăcire a judecării, s'a putut crede că poporul românesc — ademenindu-l și bătându-l în același timp — ar putea fi câștigat pentru „înfrățire”.

Desvelim aceste uneltiri pentru ca să arătăm, cât de sinceră e democrația ungurească. De armele calomniei și anăgirii usează presa și guvernul, cât privește violența, ea e încredințată măiestrilor jandarmi. Toate trei sunt, însă caracteristice pentru cei, ce le întrebunțează.

Sunt atât de tipice următoarele șire din „Posti-Hirlap”: „Comitetul

din Arad pregătește terenul, împraștind la bani și făcând să curgă în casa diferitelor consilii naționale române sutele de mii”. E destul, credem să constatăm, că nimeni nu poate ieși din sfera eului său și-și imaginează fiecare pe de-aproape după chipul și asemănarea sa. E posibil oare, că murdăria sufletească a ovreului să fie capabilă a înțeleghe stințența unui ideal? Nu putem și nu cerem dela nimeni imposibilul!

În aceeaș vreme mâni, cari n-au curajul să iselătească, ne copleșesc cu tot felul de manifeste, care de care mai pocite. Relevăm cu deosebită plăcere limba stălică a acestor manifeste: ca înseamnă, că inimă românească n'a voit să intre în slujbă străină!

Nu ne temem Dilor de manifeste, cari produc numai ilaritate. Ținem însă să vă spunem, că conducătorii poporului român nu îndeamnă și nu îmbărbătează, ci dimpotrivă: fac cel

mai mari sforțări să liniștească și calmeze furtuna, care se ridică din adăncurile maselor și care ameninșă să vă măture pe Divoastră.

Puteți continua cu infamiile, cât vă place! Lumea vă cunoaște și minciunile nu mai prind. Folosiți însă o armă, cu urmări triste: atrocitățile. Coardele inimii ne tremură de durere la vestile de violență, ce ne sosesc din toate ținuturile. O vis drag! după marea de sânge, cu care ți-am cumpărat împlinirea, credeam, că nu mai ceri jertfe! Ne erai atât de scump și nu era nevoie de noi martiri pentruca întruparea ta să fie și mai fermecătoare.

Resemnați în fața dezlanțuirii oarbelor patimi, cari nu sunt sub puterea noastră, credem, că ordinea morală va răsplăti și moartea voastră, voi, ultime jertfe ale marelui ideal!

I. Cristea.

LA ALBA-IULIA!

Frați Români! Veniți la Marea Adunare Națională să ne afirmăm cu tărie drepturile noastre sfinte!

VIN DOROBANȚII!

Csikszereda 28 Nov.

Soldații români de operație se port cătse poate de afabil atât cu autoritățile cât și cu persoanele civile.

Pe contingentele tinere chemate la arme, le-a împedecat să indepli-

nească acest ordin. Un regiment de infanterie a intrat în Csikszentmálya și Csikrákos.

Armata română care operează în direcția Târgul-Murășului a ocupat cemuna Deda.

Programul Adunării Naționale constitutive a națiunii române din Ungaria și Transilvania.

Pe telefon ni se comunică astăzi din partea comitetului aranjator din Alba-Iulia programul marelui Adunări Naționale Constituante ce se va ținea la 1. Decembrie r.

1. La orele 7 dimineața serviciul divin celebrat de achiere în bisericile protopopești.

2. La orele 10 dim. deschiderea Adunării în sala casinei militare din cetate.

3. Citirea rezoluțiunii, votată și propusă prin conferința prealabilă a Marelui Sfat Național.

Se observă că fiecare comună în frunte cu steaguri și tabla cu numele comunei va defila în rânduri de patru pe plața orașului: va trece pe sub poarta Carol în Cetate și prin poarta Mihailu Viteazul va ieși pe terenul Adunării (locul de exerciții militare, în apropierea pământului sfințit cu sângele lui Horia și Cloșca).

Se va explica poporului de pe 4 tribune însemnătatea istorică a zilei, iar de pe tribuna prezidială din centru se va citi rezoluțiun Constituantei.

Cât pentru încvartare să se adreseze

fiacare la Consiliul național român din Alba Iulia, telefon 97.

Locuința fiicărilor se va aduce la cunoștință la gară prin comisiunea de fa-cuvărire (semnal „tricolor la brațul stâng”).

Întreg publicul este făcut atent să ducă cu sine pâine și alimente. Băcchete ori mese comune nu vor fi. Pentru cei din deșpărțiri s'a făcut posibil să fie pro-văzuți cu alimente la restaurantele din loc, iar în parte și la găzduitorii privați.

Frați Români.

Locul cel mai istoric al neamului vi așteaptă cu brațele deschise, veniți deci și-l atingeți cu pașul vostru, ca să simțiți fiorul ce l-a mișcat odată pe marele Vo-evod cu numele de Arhanghel, pe marșii Horia, Cloșca și Crișan, pe crăul mîșilor Avram Iancu și pe toți cei cari au început și lucrat la realizarea visului de veacuri, pe care noi cei de azi îl vedem ca pe ră-săritul cel mai strălucit al celui, mai senine zile a neamului românesc.

Comitetul arșanzilor.

AVZ. Pentru stăruirea marelui act politic din ziua de 1 Decembrie Consiliu-lui național român central roagă toate co-munele bisericile ca în acea zi să se tragă clopotele ori să se bată toaca între orele 10—12 din amiază.

Oficiale.

Cătră soldații români.

Soldații români din contingentele 1896—1900 nu sunt obligați să se prezinte la caderile lor; — că tot ordinul nou al ministrului de război maghiar. Nu li se va întâmpla nimic dacă nu se vor pre-zența acolo, — în schimb însă sunt da-tori să se prezinte la Consiliul național român în localitatea unde se află, și să se supuie ordinilor sale.

Dr. Ioan Erdelyi,
ministru plenipotențiar al Consiliului
național român din Budapesta.

Atitudinea socialiștilor români.

Partidul social democrat român din Ungaria de perfect acord cu Marele Consiliu Național Român.

În butul tuturor insistențelor ma-ghiare de-a se înca sămănța zavistiei între Marele Consiliu Național Român și par-tidul social-democrat român — acordul e perfect. Nici nu se putea altfel. E conse-secvența logică a structurii socio-econ-omice a poporului român din Ungaria și Transilvania, care azi își decretază eli-berarea ca muncitorime să-și aile maxi-mul garanței realizării idealului ei par-ticular în cadrele largi democrații, ce va trebui s'o realizeze interesul marilor mase muncitorești — și ca în aceste cadre să se integreze idealul particular al muncitorilor cu generalul ideal umanitar, de care e condus Marele Consiliu Național Român în realizarea programului său politic.

E semnificativ pentru atitudinea Ma-ghiarilor față de partidul social-democrat român — că din interviuul acordat de d. Goldiș ziarului Az Est au omis chiar punctele principale privitoare la muncito-rieme — pe baza cărora stă M. C. N. R.

Le publicăm aici:

1. Muncitorimele industriale, consi-liului național îi asigură toate acele drepturi și avantajii, cari sunt legi-ferate în cele mai avansate state de-mocratice ale Apusului.

2. Consiliul național nu este con-trar socializării mijloacelor de pro-ducțiune în mod evolutiv.

3. Consiliul național asigură cea mai largă libertate de presă, intru-nire, asociare și va asigura deplina libertate de propagandă a tuturor gîndirilor.

Strângem frîntesca mână a fraților muncitori. La vedere la Alba-Iulia.

Cronica internă

F. D'Esperay pretinde desarmarea și internarea nemților.

D'Esperay comandantul Antantei din Balcan, e pretins prin o nouă ordinațiune desarmarea și internarea armatelor lui Mac-kensen. Guvernul ungar s'a și pus în con-telegere cu încredințatul lui Mackensen din Budapesta, dar fără nici un rezultat.

Guvernul ungar prin o radio-tele-gramă trimisă lui D'Esperay, îi încuș-tințează, că până acuma cu cea mai mare punctozitate a îndeplinit toate condițiile de armistițiu. Și contra lui Mackensen ar păși cu cea mai mare rigorozitate, dar el altcum înțelege armistițiu încheiat și nu voste să se supună desarmării și inter-nării. Deoarece guvernul ungar nua re-pu-te arma ca să îndeplinească cu forța a-căceastă condiție, roagă pe D'Esperay să facă el pașii de lipsă pentru desarmare și internare.

Vedem deci că începîtinții de Nemți înică nici până azi n'au învîțat omenie. Așa va trece mult până l-și vor ve-dea verțile lor, căci nu-i plată fără răs-plată.

Cum se schimbă mentalitatea de-mocrațiilor maghiari.

Înainte cu câteva zile din trecere de vreme cetînd zărele unguerești, tot la al doilea pas ne isbam de frază: „integrity-tate țării între ori și e împrăjurii tibus apărâtă și susținută”. Azi cănd constelația Europi s'a schimbat cu totul, iată și în mentalitatea *Dia! Károlyi*, corileu maghiari-lor ce schimbări s'a făcut: „E știut că suntem bătăii și ca o țeară bătută treabă să încheem pacea. Dacă aspirările noastre de până acum nu se pot împlini după cum am dorit, un lucru trebuie(?) să-l du-cem la îndeplinire *integritytate economică a țării*, chiar și atunci dacă Sărbii, Românii și Slovaci nu vor susținea și pe mai de-parte legăturile politice de până acum. Susținea integritytate țării e o chestie vi-

Cîntecul treicolorului

de C. Porumbescu.

Trei culori cunosc pe lume
Ce le ție de-un sfînt odor
Sunt culori de-un vechi rechinu
Săveniri de un brav popor,

Roga-i focul ce-mi străbăte
Înima plînsă de dor
Pentru sfînta libertate
Și al patriei amor.

Aurii ce mîndrul soare
Fi-va' l nostru viitor
Parurea eternă floare
Și un luciun nestrăcor.

Iar albastru e credința
Pentru nașja ce-o nutrim,
Credincioși fără schimbare
Pîn' în la moarte o să fim.

Pîn pe cer și cît în lume
Ver fi aste trei culori

Vom avea un falsic nume
Și un falsic viitor,

Iar cînd fraților m'oiu duce
Dela voi ș'oiu fi să mor
Pe mormânt stunci să-mi puneți
Măndrul nostru treicolor.

Scut și armă

de George Coșbuc.

Domnul sfînt să ne iubească,
Și-al său Duh ocrotitor
Plin de pace să putească
Peste țara Românească
Și-al Românilor popor!

Noi prin vremi ce ne 'ncearcă
Altă armă n'am avut
Numai dragostea de țară
Ce strămoșii ne lăsară
Și pe Sfîntul Domn de scut.

Dar ne-a fost destul atîta!
Fruntea sus, voi frați ai mei!

Astfel Cerul hotărît-a
Să se 'nalțe amărîta
Țară, prin puterea ei!

Mai fățiș, mai fără veste
Ne-ai lovit dușmani de voi!
Dar ce-a fost, a căi poveste!
Dragostea de țară este
Și mai tare-acum în noi.

Și de cine ne-o fi teamă?
Mult a fost să vă răbdăm,
Nebăgați de voi în seamă —
Astăzi știți voi cum ne chiamă,
Dacă nu, să vă 'nvățăm

Numai Domnul ne iubească
Și-al său Duh ocrotitor
Plin de pace să putească
Peste țara Românească
Și-al Românilor popor!

tală atât pentru noi cât și pentru ei. Ba ce e mai mult, chiar neînsemnatărilor te-ar merge rău, dacă ar încerca să nămicească integritate economică a țării.

Da Die' Károlyi, dacă ești atât de darnic și sub forța evenimentelor te mulțamește și numai cu integritatea economică a țării nu și politică, te asigurăm și noi, că deși nu suntem avizați la sprinjul noii Ungării, totuși ca vecini buni, cari sunt chemați să trăiască în bună armonie unii cu alții, legăturile economice și pe mai departe le vom ține cu DV.

Cronica externă.

Pedeapsa lui D-zei!

Curcubă făcut următoarelor declarații cu privire la retrăcirile de pace: Războiul acesta va aduce pedeapsa asupra întregii națiuni germane, ca națiune păcătoasă. Fiecare german, despre care se va dovedi că a vătămat dreptul de război pe uscat și pe mare, sau s'a purtat necomun cu prizonierii, va fi pedepsit, ca și un rău-făcător, de către jurații militari englezi.

Câți delegați vor fi la retrăcirile de pace?

Paris. E foarte probabil, că la retrăcirile de pace vor lua parte cel puțin 1500 de delegați, oficioși. Cei fără mandat se crede că va fi în număr bărim de trei ori mai mare.

Cehii capătă drum liber la mare.

Viena 26 Nov.

Statul național cehesc din Praga a cumpărat dela societatea de marină „Oceana” 12 corăbii comerciale. Causa e, că Cehii au fost asigurați de Antanta, că vor căpăta drum liber la mare, peste Fiume sau Trieste.

Învățarea limbii franceze

Aflăm din Ungaria, că în noua republică maghiară, ministrul de culte Lovász Márton va introduce limba franceză de studiu obligator în licee, și totodată va fi și studiu de maturitate.

În Budapesta se vor înființa licee franceze.

Trupele franceze în Germania.

Se anunță oficios, că trupe franceze trecând peste Luxemburg, au atins hotarele apusene ale Germaniei.

Flota antantelor în Sebastopol.

Flota antantelor a plecat spre Sebastopol (port rusesc la Marea neagră).

Organizarea noastră națională.

Organizarea Statului și a gardiei în Nadejul săsesc.

În comuna de pe Târnavă, Nadejul săsesc s'au organizat Românii în următorul echip: președintele statului național e harnicul și însușitul fruntas Crăciun Pove, vicepreședinte Ieronim Dan, iar vătătorul celor 60 de gardiști este sergentul Vasile Orsaa. În cea mai bună rânduală

aștepta Românașii noștri serze celor așteptați cu nerăbdare.

Organizarea gardiei în Preșmer.

Organizării noastre naționale deja din primele zile s'a pus bază. Statul național român local constă din 26 membri (cu căminele Cărpiniș Stupini și Lunca) în frunte cu preotul local Ioan Luda.

Trimisii Senatului militar din Târnă-Bărsel, loc. Săbădeanu și subloc. Sîngheor organizează garda națională sub comanda stegarului Traian Luda.

Preșmerenii și-au procurat în prea frumos s'ang tricolor pe care prima dată l-au purtat la alegerea din cercul Herman pentru Alba-Iulia.

Din România.

Dizolvarea parlamentului.

București, 26 Nov.

Monitorul oficial apărut la Iași cu data de 21 Nov. publică două decrete de mare importanță. Primul declară dizolvarea parlamentului actual și convocă o Constituanta pe baza votului universal. La alegerea acestor componente va participa și Basarabia.

Al doilea decret declară anulate toate lucrările fostului parlament.

Mobilizarea armatei.

Termenul de mobilizare a expirat la 10/23 Nov. 1918 fiind mobilizate contingentele 1894—1919.

Poporul a intrat cu mare însușire sub drapel. Majorul și armata sunt demni de sine înșiși.

Sondele de petrol din Valea Prahovei.

Sondele din Valea Prahovei n'au suferit nici o stricăciune și ele funcționează regulat și normal. În tot timpul retrăgerii trupelor germane regiunea petroliferă a stat sub paza jandarmeriei române. Germanii la retrăgerea lor au lăsat o enormă cantitate atât în rezervoare cât și în vagoanele cisterne.

Regele Ferdinand comandant suprem al trupelor liberatoare.

Regele Ferdinand a luat comanda supremă peste trupele române intrate în Ardeal.

Contingutul armatei române atinge cifra de o jumătate milion.

Sosirea generalului Berthelot în România.

Generalul Berthelot a sosit la Giurgiu în 1/14 Novembre fiind primit în mod sărbătoresc de autoritățile române și de un imens public. La vorbirea de binevențare generalul Berthelot vădit impresionat mulțumită pentru frumoasa primire și termină cu cuvinte călduroase la adresa țării și a dinastiei române. A trecut apoi în revistă trupele franceze și engleze, alăturiore în oraș.

Ultimul adresă lui Mackensen.

DL general Berthelot a dat înstrăzarea Dlui general Mircescu să lămăreze

mareșalului Mackensen ultimul, că emana de comandantul suprem al armatelor franceze Foch, prin care comandantul armatelor germane e făcut direct răspunzător pentru toate devastările și distrugerile de materiale săvârșite în România cu ocazia retrăgerii trupelor sale din țară și prin care se face cunoscut că s'a impus Germaniei o despăgubire de o jumătate de miliard de lei, ce va plăti România.

Ultimul acesta mai obligă pe Germanii să părăsească definitiv teritoriul român cel mai târziu în cinci zile după ce va fi înmănat mareșalului Mackensen.

Isgonirea Nemților din Plocești.

Dintre' toate din România estragem următoarele:

Plocești a fost cel mai încercat oraș din țară, în timpul celor doi ani de ocupație.

Rând pe rând regimentele prusiace, bavareze, saxone s'au scurs prin acel oraș și județ și ca cei din urmă tâlharii au jefuit tot ce le-a ieșit în cale.

Ploceștenii sătui de multele umilinte au aranjat o mare manifestație antigermană smulgând toate firmele germane și emblemele dela oficiile militare. Garda germană a pieșii a dat alarmă îndreptând asupra mulțimei focuri de pușcă și mitralieră. Publicul infuriat a năvălit asupra corpului de gardă și l-a desarmat, tot astfel și etapa.

Numeroși germani și bulgari travestiți îndesămă la bolșevism.

Comandanturile germane au dispărut ca prin farmec Dumăneac în 11/24 Nov. Comandanții garnizoanei române maiorul Ignat a confiscat toate depozitele, obiectele și vitele jefuite pundu-le sub paza găzii române.

Informațiuni.

Dela Comandamentul suprem german din Brașov primim spre publicare următoarele:

„Trupe germane în Transilvania.

Știrea de ieri din articolul de fond al ziarului „Kronstädter Zeitung,” conform căreia ar fi fost lupte între trupele armatei Mackensen și trupele române din România, nu este exactă. Între armata Mackensen precum și între toate trupele armatei germane există armistițiu cu toate trupele ale Ententei deci și cu armata română. Mareșalul general Mackensen are intențiunea de a trimite trupele sale cât de curând în patria lor, pe lângă toate greutățile tehnice, în urma cărora transportul se poate face numai foarte încet. Mareșalul general Mackensen se află încă la Sibiu, contrar stiriilor publicate în diferitele ziare.

Aeroplani români din Blaj

a plecat îndărăt, în Bacău, Dumăneac, în 24 Nov. n., la orele 11 a. m. în fața unui public imens din Blaj și jur. Damaș și domnișoarele blăjene au încercat pe aviatori cu admirabile buchete de crisanteme. La plecare mulțimea a întonat cu mult elan imnurile naționale. Aviatorii se au

zis cu drag „La revedere!” apoi, după un foarte îndrăzneț viraj, avionul s'a pierdut în marginea zării spre răsărit...

(anirea)

Deținerea protopopului Constantin Damian.

Joi seara a fost deținut în drumul său spre Alba Iulia în gara Brașovului din partea a doi gardiști maghiari bătrânul protopop Damian. Ducerea până la sfârșit a acestei dețineri — ce ne reamintește trecutul apropiat alături de urgiști — a fost împiedecată de bravii gardiști români cari au lăsat de seuri pe Săcul. D-I protopop și-a putut continua apoi drumul, iar Săcul dețineți je urmă spun, că au făcut acest revoltător atac la ordinul unui strămoșter, dela poliția de granițe beat

A V I Z.

Medical Comandamentul militar român din loc *Dr. Mircea Mocanu* dă consultațiuni deocamdată dela 9—10^{1/2} s. m. și pentru populaținea civilă în Internatul școlilor m. dii (Str. Prunduilor 4) Pentru cei săraci și absoțuți fără mijloace sunt consultațiunile gratuite.

Mulțămită.

Dnii *Emil Botaș* și *comersant și Petru Pocol* eroilor în Brașov au contribuit la fondul Orfelnatului Reșimiei femeilor române din Brașov sucera de *K 120*.

Li se exprimă sinceră mulțămită.

Brașov în 29 Nov. 1918.

Constanta A. Popovici
viceprezidentă.

Di Ioan Petru fabricant în Brașov a donat în memoria martirului naționei ț Ioan Coman preot din Sita-Bazsului, la Masa studențior „V. Onișca” din Brașov soma de *K 50*.

I se exprimă sinceră mulțămită.

Dirjecținea școlilor medii din Brașov.

Necrolog.

Cu inima înfrântă de durere s'educa la cunoștință tuturor rodentilor, conșcuenților și amicilor, că mult iubitul nostru frațe, cumnat, verișor și unchiu *Trislan Oligă*, sublocotenent în rez. al regi. 62, decorat cu medalia de argint elasa I și altele, după scurte, dar greșe suferințe, după ce culțurat în decurs de 4 ani frecventurio din Galia, Șrb'ia, Munteșeni, Bucovina, Basarabia, de unde transferat fiind la reg. 64 a trăit zilele grele din Italia și de aci transferat la frontul francez, pe urmă a fost cuprins de boala epidemică, în urma: dretis în 12/25 oct. a. e. și-a dat sufletul blând în mâinile Creatorului în spitalul din Valley și a fost înmormântat cu mare solemnitate în 12/26 oct. a. c. Închirând astfel morământul re: e nădejdea, fericirea și sperința viitorului nostru. Rugăciunile sînte aici acasă se vor face în dumineca din 11/24 nov. a. c. la 11 oare a. m. Odihnește în pace suflet blând și nobil!

† **Dr. Emil Ban.**

În aceste zile de mare sărbătoare românească ne-a atins neșus de dureros vesteră morții repentine și atât de nea-

șteptate a prietnului nostru, de toți iubitul—*Mila*. Războiul, care mai ales pe Românii brașoveni la decimat așa de mult, a adus multă tritație în sufletul blând al lui *Mila*, vecinic preocupat de scartea prietnitorilor și a familie sale. Cei doi ani din urmă — dela intrarea României în lupta urgiașă — li tulburase pentru îndelungată vreme liniștea vieții sale familiare. Cu nervii zdrăncinați de atâta suferință, li năpădi epidemia fatală și sîntese vieșia stunci, când toată suflarea românească trăește înălțătoarele momente ale Iuvierii. Jalea celor, cari l-au cunoscut, este mare.

Apel.

Cu adăncă durere anunț. Că Ioan Opreiș, fostul paroh al Cristușului, din protopreabiteratul Turda, în floarea vieții, de 40 ani, la 18 Noemvrie a. c. a căzut victima unui gloșt ucigaș de jandarm fără suflet, tocmai în momentul, când înțaptea ordinea delegațiilor Statului național, înalteia biserică, îndemnându-și poporul la liniște și bună rândala.

Slatul național român din Turda, al cărui membru a fost repositat, a cerut anchetarea cazului, și la declarat de „mortul naționei”.

Totodată a decis, să se deschidă o colecție națională în toate zările române din patrie spre a se crea un fond pentru susținerea văduvei și acelor șapte orfanj nerăstnicici, rimași în voia scriții fără casă fără mersă, în absoțuți sărăcie ca copiii nimanul.

Ei vor fi însă copiii naționei.

Vă rugăm, însă a deschide colecția a aduna ofertele și a le publica în ordine cronologică și la timpul său a le transpune subsemnatului încredințat al Statului național român din Turda și a protopopiatului tractual spre administrare, ca fond național

Contribuțiile oferte aici, le vom comunica imediat în ziare.

Turda, 15 Noemvrie 1918.

Cu deosebită stimă
Jovian Mureșianu
protopop.

**Contribuții pentru familia protopopului
† Ioan Opreiș din Cristuș:**

Transport din Nruul treant *K 741*—

An au contribuit:
Ana Broșteanu, dir. Inter. 20—
Ana Costea, elevă șc. rom. 50—
Emil Socaci, proprietar, 100—
Căp. Costi A. Popovici, prop. 100—
Dumitru Ronces, prop. 200—
Simplon Teodor, comersant 10—
Ioan Clucur comersant 50—
Ioan Petru, fabricant 100—
Danil Mașin, inv. 10—

† *K 1836*.

Sănu la Ilic Proroc.

Jupoiu Mihai ca o gazdă ști coșea,
[aunmă ca el,

Injuță la car tuncinii
[și-o pornește încetinel:
Nici nu-l pasă, că Românii azi în joc
[și veseli

Prăznuesc în cărciumi pline
[Ius lui Proroc Ilic,

Și la câmp d'ecă ajunge
[I încoreă carul bine
Șapoi bald! [uruc acasă!
[Un Român, nu mai știu cine,
li oprește și-i esplică,
[c'ar li lucră cu zăbavă,
Chiar în zina de Ilic
[să te-apuci să faci ispravă.

„Șunca crezi tu, che la mine
[nasa de Ilic-a vort? .
„Doară știe toată lume,
[che Ilic-a vort un prost! .
Ină vai și amar! .” S'z vede
[c'ar în clas rău a vorbit,
Căci grea vreme se pornește,
[cum nu s'a mai pomont.

Ploaie, fulge, vânt și trăsnet!
[Doamnă ce mai vieție!
Gândești, că-și slăștiu lumii!
[Chiar ca la Proroc Ilic!
Iară Sasul dacă, vede,
[ce n'a văzut nici prin vis,
Strigătu-ni: „Nu, nu, Ilic,
[Ior io numa'n ris am zis!”

Informațiuni necontrolabile.**Iegirea la Mare a Republicii
săcuști.**

După multă și înfrigorată așteptare a soșit în fine la *Cătkovoda* răspunsul la nota trimisă pentru iegirea la mare a republicii săcuști. Fiind acest răspuns de o importanță istorică pentru neva republică, li dam aici în înțregime:

Mariel Sale

Štekygygyvasi Tubutum
președintele republicii săcuști

Cătkovoda.

Am primii și transpus la locul său nota trimisă împreună cu aceluzele ei, în tre carti ș-o oală de *stehelgygyvas* și un urciur de *borghis*.

Alți nota, că mai ales aceluzele au fost primite cu multă anabilitate. Avem toată nădejdea într'un succes deșim al cauzei. Dar, fe că *stehelgygyvas* a fost nerepăcabil, fe că *borghisul* proa tare, cei dela externe au fost cuprinsi de-o indispoziție urgentă... și azi să înțregose chiar și numai la auzul cuvântului „Iegire”, astel că Iegirea republicii săcuști la mare, a rămas baltă

Contele *Tyudom de Nemadom.*

Anunț.

Cel mai frumos dar de Crăciun și Anul nou, e o fotografie frumoasă. Cei-ce doreșc o executare conșciențioasă a lucrărilor fotografice să se adreseze **Ateliului Fotografic Wrahl Adler** în Strada Porții Nr. 14.

Telefon 659.